

Total No. of Printed Pages:03

SUBJECT CODE NO:- A-1167
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y (Sem-I) Examination Oct/Nov 2019
Economics – II (Compulsory)
Indian Economy

[Time: 01:30 Hours]

[Max. Marks:50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B.

- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Use black or blue pen only.
  - 3) Use pencil for diagrams.
  - 4) Use of any signs, attracting attention is prohibited.

१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

२) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.

३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर अपेक्षीत आहे .

४) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्र

Q.1 A) Fill in the blanks. (Attempt all)

- 1) According to the geographical area India stands for ----- rank in the world.
  - 2) From the year ----- Human Development Index Report has been started publishing by United Nations Development Program at International Level.
  - 3) After Independence Indian population census report published since-----.
  - 4) Twelfth five year plan period is -----.
  - 5) Integrated Rural Development Program (IRDP) started in the year-----.

अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) क्षेत्रफळाच्या दृष्टीने भारताचा जगात ----- क्रमांक लागतो.
  - २) संयुक्त राष्ट्र विकास कार्यक्रमाव्दारे ----- वर्षापासून जागतीक पातळीवर मानव विकास अहवाल प्रकाशित करण्यात आला.
  - ३) भारतात स्वातंत्र्य प्राप्तीनंतर ----- वर्षापासून जनगणना अहवाल प्रकाशित करण्यास सुरुवात झाली.
  - ४) ----- बाराव्या पंचवार्षीक योजनेचा कालावधी आहे.
  - ५) एकात्मीक ग्रामीण विकास कार्यक्रम ----- वर्षी सुरु करण्यात आला.

B) Answer in a sentence. (Attempt all)

05

- 1) What is mean by working population?
  - 2) What is mean by population density?
  - 3) What is mean by unemployment?

- 4) Write the meaning of Basic Infrastructres?
- 5) What is mean by Human Poverty Index?
- ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा . (सर्व अनिवार्य)
- १) कार्यकारी लोकसंख्या म्हणजे काय?
  - २) लोकसंख्येची घनता म्हणजे काय?
  - ३) बेरोजगारी म्हणजे काय?
  - ४) पायाभूत संरचनेचा अर्थ लिहा.
  - ५) मानवी दारीद्रयाचा निर्देशांक म्हणजे काय?

Q.2

A) Explain Concepts/ terms/units/events. (any two)

(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Gender related development Index (GDI)
- 2) Occupational distribution of population.
- 3) Literacy Rate
- 4) Bombay plan

10

अ) संकल्पना/ संज्ञा /घटक /घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) लिंग संबंधित विकास निर्देशांक (GDI)
- २) लोकसंख्येची व्यवसायानुसार विभागणी
- ३) साक्षरता दर
- ४) मुंबई योजना

B) Attempt in short. (any two)

10

(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Write a short note on Indian Poverty.
- 2) Explain the impact of increasing population on economic development.
- 3) Explain the difference between absolute poverty and relative poverty.
- 4) Explain the importance of Indian Human Resource.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक उत्तरास किमान मर्यादा ६० शब्द)

- १) भारतीय दारीद्र्यावर लघूटीप लिहा.
- २) लोकसंख्या वाढीचा आर्थिक विकासावर होणारा परिणाम स्पष्ट करा.
- ३) सापेक्ष दारीद्र्य व निरपेक्ष दारीद्र्य फरक स्पष्ट करा.

४) भारतीय मानवी संसाधनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

Q.3

Answer in detail (any one)

(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Explain the problems of forest yield and suggest remedies to solve it.
- 2) What is mean by economic planning? Explain the objectives and characteristics of economic planning.

20

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) वनसंपत्तीच्या समस्या सांगा आणि त्या सोडवण्यासाठी उपाययोजना सुचवा.
- २) आर्थिक नियोजन म्हणजे काय? आर्थिक नियोजनाची वैशिष्ट्ये आणि उद्दिष्टावर चर्चा करा.